

REFERAT

2. maj 2022

Møde i Det Særlige Bygningssyn

Torsdag den 28. april 2022 kl. 10.15 - 14.15

Slots- og Kulturstyrelsen, København, Hammerichsgade 14, 5. sal,
Møderum: 5.03 + 5.04

Det Særlige Bygningssyn
c/o Slots- og Kulturstyrelsen,
Center for Kulturarv,
Fejøgade 1, 2. sal
4800 Nykøbing F.

Mia Kroer Ræbild
Arkitekt Cand. Arch./Sekretær for
Det Særlige Bygningssyn
Dir. 33 74 52 68

Fra Bygningssynet deltog:

Formand, kulturarvschef, ph.d. Jens Toftgaard, professor MSO, arkitekt MAA Nicolai Bo Andersen, arkitekt Jens Andrew Baumann, bestyrelsesmedlem BYFO Thomas Garth-Grüner, arkitekt Peter Hee, landskabsarkitekt Jens Hendeliowitz, byplanlægger Thina Wallin Jensen, seniorforsker Ulla Kjær, arkitekt Gemma Lalanda, arkitekt Sara Aasted Paarup (ankom under pkt. 2.4), museumschef Frank Allan Rasmussen, museumsinspektør Mette Slyngborg og stadsarkitekt Lisbet Wolters.

Fra Slots- og Kulturstyrelsen deltog:

Enhedschef Merete Lind Mikkelsen, arkitekt Amanda Andresen, specialkonsulent Caspar Jørgensen og arkitekt Mia Kroer Ræbild (referent).

DAGSORDEN

1. Referat af Det Særlige Bygningssynsmøde den 17. marts 2022

Frank Allan Rasmussen spurgte til, hvorfor Rønne Redningsstation ikke var på dagens mødedagsorden, som angivet i referatet fra bygningssynsmødet d. 17. marts 2022. Merete Lind Mikkelsen forklarede, at det desværre ikke havde været muligt at nå dette, men at sagen vil blive forelagt næste bygningssynsmøde, som er d. 9. juni 2022.

1.1 Habilitet

Intet at bemærke. Men Jens Toftgaard opfordrede generelt Det Særlige Bygningssyn til at udvise stor omtanke og være forbilledlige i deres ageren, når de medvirker i sager, der vedrører fredede bygninger.

2. Meddelelser

2.1 Ph.D. Universiel design i den byggede kulturarv

Merete Lind Mikkelsen orienterede om, at stillingen er blevet besat pr. 1. august 2022 af arkitekt Eva Sievert Asmussen, der indtil nu har været ansat som specialkonsulent i Fredede Bygninger.

2.2 Nyt om medarbejdersituationen

Merete Lind Mikkelsen orienterede om, at der er blevet slået to nye stillinger op i Fredede Bygninger, henholdsvis en medarbejder til sagsbehandling og en medarbejder, der skal varetage Verdensarvs- og planområdet. Endvidere oplyste Merete Lind Mikkelsen, at Morten Stenak, der siden juni 2021 har været udlånt fra Fredede Bygninger som

konstitueret enhedschef for Fortidsmindeområdet, er blevet ansat som enhedschef samme sted.

2.3 Klagesager

Ingen indkomne eller afgjorte klagesager siden sidst

2.4 Bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer

Peter Hee orienterede om, at Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur for nyligt har fremlagt et forslag for Indenrigs- og Boligudvalget, der skal sikre de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.

Forslaget går ud på, at kommunerne skal: 1. registrere og udpege deres bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer; 2. tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, der sikrer en beskyttelse af de registrerede, bevaringsværdige bygninger enten i form af bevarende lokalplaner eller tema-lokalplaner; 3. udpege og afgrænse de bevaringsværdige, historiske bykerner og i kommuneplanen fastlægge retningslinjer for lokalplanlægningen til beskyttelse af disse kulturmiljøer.

Bygningssynet bakkede op om forslaget og udtalte, at det i den forbindelse ville være ønskeligt, at SAVE-vurderingens nuværende grænse flyttes længere op i tid, idet bygninger opført efter 1940 for nuværende ikke er registreret. Men at der blandt efterkrigstidens og velfærdssamfundets bygninger er bygninger af stor værdi. Man kunne overveje at flytte grænsen til 1970.

3. Lister over byggesager i perioden 15. februar til 28. marts 2022

3.1 Bygningssynet fik den 31. marts 2022 tilsendt svarene på de indkomne spørgsmål til byggesagslisterne. Ulla Kjær spurgte hvorvidt de sidste spørgsmål ville blive besvaret ved dagens møde som lovet, hvortil Merete svarede, at det kunne de ikke grundet sygdom, men at de vil blive besvaret skriftligt snarest muligt.

3.2 Der var ingen spørgsmål til byggesagslisten over egne bygninger.

3.3 Der var ingen klagesagsliste denne gang.

4. Godkendelse af den nyhuggede skulptur Saturn

Det Særlige Bygningssyn havde forud for mødet besøgt den nyhuggede skulptur Saturn. Det Særlige Bygningssyn havde ved mødet den 1. oktober 2020, hvor restaureringen af Marmorgalleriet senest var på dagsordenen, ønsket at den nyhuggede skulptur af Saturn skulle godkendes af Bygningssynet for at sikre, at det videre projekt med nyhugning af de øvrige skulpturer til Marmorgalleriet lever op til forventningerne til det kunstneriske niveau.

Det Særlige Bygningssyn godkendte nyhugningen af skulpturen Saturn, og udtrykte vigtigheden af, at der løbende er et kunstnerisk tilsyn med nyhugningen af de øvrige skulpturer. Når styrelsen modtager en tidsplan for fremstillingen af de resterende skulpturer orienteres Bygningssynet herom.

5. Byggesag

5.1 Baron Boltens Gård, Gothersgade 8, København, Københavns Kommune

(21/06904 forelagt af Amanda Andresen)

Det Særlige Bygningssyn har drøftet projektet vedr. en nyopførelse af den i 1982 nedrevne kobbersmedje, herunder rådgivers anbefalinger til det samlede anlæg, Baron Boltens Gård, og finder, at det er en vanskelig opgave at værdisætte en bygning, der ikke længere findes, og som har været fraværende i gårdmiljøets udvikling igennem de seneste 40 år.

Det Særlige Bygningssyn finder endvidere, at det svækker fredningsværdierne, såfremt der nyopføres en bygning op ad det fredede bindingsværkspakhus – uanset om der er tale om en tilstræbt 'rekonstruktion', en historisk transformation eller en nyfortolkning. Pakhuset står i dag uforstyrret med sin ubrudte bindingsværksfacade, der fortæller historien om en tidligere tilbygning, hvilket i sig selv er en fredningsværdi.

Det Særlige Bygningssyn lægger i sin vurdering vægt på, at det fredede bindingsværkspakhus står helstøbt i det ydre og dermed repræsenterer en vigtig del af bygningskulturen, nemlig pakhusbyggeriet. Det Særlige Bygningssyn finder, at en nyopførelse af en bygning op ad det fredede pakhus, vil sløre de miljømæssige kvaliteter, der ligger i det fuldt aflæselige byggeri af denne karakter, midt i København.

Det Særlige Bygningssyn finder, at ønsket om at skabe et sammenhængende historisk og arkitektonisk funderet gårdkompleks i stedet bør kanaliseres over i at understøtte og styrke fredningsværdierne i det bevarede gårdmiljø og de fredede bygninger i Baron Boltens Gård, og finder ikke at gårdmiljøet kan rumme yderligere nybyggeri.

Synet bemærker, at bindingsværkspakhusets indre fremstår med moderne materialer og overflader, der slører den fredede bygnings fortælling, og anbefaler, at disse udskiftes til traditionelle materialer i forbindelse med kommende byggearbejder.

Det Særlige Bygningssyn tilslutter sig idéen om en retablering af gadefacaderne mod Gothersgade og lægger vægt på, at en fjernelse af arkaden vil styrke det oprindelige gadeforløb samt husenes arkitektoniske helhed.

6. Fredninger

6.1 Måneporten, Strandvejen 724, Springforbi, Lyngby-Taarbæk Kommune

(19/03798 forelagt af Caspar Jørgensen)

Det Særlige Bygningssyn ønsker fredningssagen yderligere belyst, hvorfor sagen udskydes til et senere møde.

6.2 Historisk Botanisk Have, Slotstorvet 1, Vordingborg, Vordingborg Kommune

(21/01370 forelagt af Caspar Jørgensen)

Det Særlige Bygningssyn ønsker fredningssagen yderligere belyst, hvorfor sagen udskydes til et senere møde.

7. Principper for ladestandere og hjertestartere

Amanda Andresen præsenterede et par eksempler på ansøgninger om opsætning af hhv. ladestandere og hjertestartere. Det Særlige Bygningssyn udtalte, at der generelt er behov for en landsdækkende praksis for denne hastigt voksende udrukning. Formgivning,

størrelse og materialitet er yderst vigtigt, og det bør tilstræbes at friholde de fredede bygninger og deres nære arealer for opsætning af ladestandere og hjertestartere. Bygningssynet opfordrede styrelsen til at udarbejde en strategi for opsætning af ladestandere og hjertestartere, og at styrelsen skal stille strikse krav til deres udseende og størrelse.

8. Eventuelt

Jens Toftgaard nævnte, at der den 4. maj 2022 er høring om vand- og vindmøller i Folketinget, og at han agter at deltage.